

FELHASZNÁLT IRODALOM

Az alábbiakban olyan kézikönyvek, illetőleg tanulmánykötetek, valamint módszertankönyvek találhatók, amelyek különböző okokból szerepet játszottak jelen tanulmányom elkészítésében. Vagy szó szerinti hivatkozásban, vagy utalásszerűen segítettek az említett szakkönyvek bizonyos problémák új megvilágításba helyezésében. A több évtizeddel ezelőtt írt szakmunkák elfelejtését hanyagságnak tartanám. Időről időre szembe kell néznünk a megelőző korokban feltárt kutatási eredményekkel, továbbá az azokat kamatoztató módszertani szemlélettel is. Különösen időszerűnek tartom napjainkban, mert az „anyanyelvtanítás” bűvös erejű szó mintha homályba vonná a helyénvaló, elengedhetetlen, sőt szükségszerű „nyelvtanítás”-t. Vérteljesül sem árt bepilantanunk elődeink nemzedékeket felnevelő írásaiba – kellő és rugalmas kritikával természetesen.

A Jászó Anna 1995: *A nyelvtan és a helyesírás tanítása*. In: Kernya Róza (szerk.): *Az anyanyelvi nevelés módszerei* (Általános iskola 1–4. osztály). Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola–Móra Ferenc Könyvkiadó Rt.

A magyar nyelv értelmező szótára, III.: H–Kh. 1965, Akadémiai Kiadó, Budapest.

A magyar helyesírás szabályai, 11. kiadás, 1984, Akadémiai Kiadó, Budapest.

Bozsik Gabriella–V. Raisz Rózsa 1996: *Helyesírásunk elvi és gyakorlati kérdéseiből*. Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola, Eger.

Csengeri Éva 1983: *Szöveggyűjtemény* (Tollbamondás és tartalomírás a 4–8. osztályosok részére). Ragyanszka Skola Kiadó, Kijev–Ungvár.

Egedy Mária–Kerégyártó Imre–Szemere Gyula 1954: *A helyesírás tanítása*. Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest.

Fábián Pál–Földi Ervin–Hőnyi Ede 1998: *A földrajzi nevek helyesírása*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Hoffmann Ottó 1976: *Anyanyelvi nevelés az általános iskola felső tagozatában*. Tankönyvkiadó, Budapest.

H. Tóth István 1995: *A kiejtéstanítás*. In: Kernya Róza (szerk.): *Az anyanyelvi nevelés módszerei* (Általános Iskola 1–4. osztály). Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola–Móra Ferenc Könyvkiadó Rt.

H. Tóth István 1997: *Magyar nyelv az általános iskola 8. osztálya számára* (Nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kernya Róza (szerk.) 1995: *Az anyanyelvi nevelés módszerei* (Általános Iskola 1–4. osztály). Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola–Móra Ferenc Könyvkiadó Rt.

Környei László (felelős kiadó) 2000: *Az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervei*. Dinasztia Kiadóház Rt., Budapest.

Muszty László–Rónay Béla 1965: *Az általános iskolai nyelvtanítás módszertana* (Kézirat). Tankönyvkiadó, Budapest.

Muszty László–Rónay Béla 1967: *A magyar nyelvtan tanítása az általános iskolában* (Kézirat). Tankönyvkiadó, Budapest.

Szemere Gyula 1960: *Helyesírási segédkönyv az általános iskola számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

Szemere Gyula 1969: *A magyar nyelvtan tanítása*. Tankönyvkiadó, Budapest.

KRIVECKYKNÉ MOLNÁR KATALIN

igazgató

Karácsony Sándor Általános Iskola

Debrecen

Mit jelent a minőségbiztosítás az iskolában?

Új fogalommal ismerkedik a magyar pedagógus társadalom: a minőségbiztosítás rendszerének kialakításával és bevezetésével. Készülnek a kerettanterveknek megfelelő pedagógiai programok, amelyeknek néhány új eleme között - a Közoktatási törvény 54. §-a értelmében - ott szerepel az intézmények ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének megteremtése.

Minden vezető számára fontos próbatétel, amikor kontroll alá helyezi saját munkáját és intézményét, amikor választ kell adni a következő kérdésekre:

- Milyen az oktató–nevelő munka nálunk?
- Hogyan vezetem az intézményt?
- Hogyan tehetném eredményesebbé?
- Hogyan kell másképpen, hatékonyabban cselekednünk?

A válaszokból kiderül, hogy melyek azok a területek, ahol jól dolgozik az intézmény, hogyan kell majd tovább fejleszteni a már bevált módszereket, a sikeres oktatást és nevelést. És kiderül az is, hol vannak munkánk gyengeségei, hol szükséges a változtatás, a módosítás ahhoz, hogy a megfogalmazott célok teljesüljenek, hogy a megrendelők, a partnerek visszajelzései elégedettséget tükrözzenek.

A minőségbiztosítási folyamat kiindulópontja egy kezdőpont megállapítása. Ez pedig egy küldetésnyilatkozat megfogalmazását jelenti-jelentheti. A küldetésnyilatkozat a következő négy elemre épít, a következő kérdésekre keresi a választ:

1. CÉL: Kik vagyunk? Kiket szolgálunk? Milyen céljaink vannak?
2. TEVÉKENYSÉG: Mit akarunk elérni?
3. ÉRTÉKEK: Milyen értékekkel rendelkezünk?
Mi az iskola tevékenységi köre?
Kinek és mit kívánunk oktatni?
4. SZABÁLYOK: Mit ígérünk, hogy céljainkat elérjük?

A minőség attól függ, hogy a kitűzött célok megvalósítása mennyire lesz sikeres, hogy az intézmény által megfogalmazott és követett értékeket hogyan fogadják el a partnerek, hogy a belső összetartozás megerősítése mennyire lesz eredményes.

A pedagógiai programok készítése során talán hasznos lehet egy küldetésnyilatkozat-minta, amely segítséget jelenthet intézményvezetőknek, pedagógus közösségeknek a továbblépéshez az intézményi minőségbiztosítás kiépítése során.

KARÁCSONY SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA KÜLDÉTESNYILATKOZATA

A Karácsony Sándor Általános Iskola elsősorban a debreceni Szabadság-telep „kulturális centruma”. 2000. augusztus 1-jétől pedagógiai munkánk kibővült a halápi tagintézmény munkájával. Az együtt gondolkodás, a közös tevékenységek eredménye: iskolaszervezetünk átalakulása, a két különböző helyzetű és tanulói összetételű iskola oktató–nevelő munkájának közelítése.

Karácsony Sándor pedagógiai elveire tettünk hitet nemcsak a névfelvételekor, hanem akkor is, amikor a tantestület elhatározta, hogy gyermekközpontú iskolát szervez és működtet. Intézményünkben fontos a tudás, az erkölcsi értékek, a hagyományok átadása és ápolása. Fontos pedagógusaink számára a tanulás szeretetének és a személyes fejlődésnek (egyéni képességeknek) a kibontakoztatása és folyamatos művelése. Fontos az a fajta nevelő munka, amelynek során a világra rácsodálkozó tanítvány fejlődik-változik-tökéleteseedik; és fontos az emberi tényező minősége is, mert az erkölcsi megújulás hordozója csakis az egyes ember lehet.

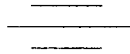
Kiemelt célunk a partnereközpontú szemlélet kialakítása; a pedagógusoknak a szülőkkel, a diákokkal és más partnerekkel való szoros együttműködése.

Szeretnénk, ha diákjainkat örülni tudó, embertársaik felé tiszteletet és toleranciát mutató, egy egész életen át tartó, továbbtanulásra is képes emberré, munkaerővé nevelni.

„Most még egyszer hozzád fordulok, első osztályba járó legfiatalabb kedves olvasóm. Láttam a megelőző összefoglalásból, milyen szép kilátást ígér e tanulásnak nevezett hegymászásunk oda-fent a csúcson, a nyolcadik év végén.

De te még az út elején tartasz. Ne felejtse el, hogy nincsenek szárnyaid. Sok-sok lépést meg kell tenned, egyiket a másik után, időt, fáradságot nem kímélve, unalmat nem ismerve, míg feljuthatsz a végén a tetőre... Meghallottad, elhitted és ez erőt ad neked útközben: hogy egész bizonyosan van ez a tető, fel lehet jutni rá és érdemes feljutni rá” – írta és vallotta Karácsony Sándor.

Egész iskolai közösségünk – diákok, tanárok, szülők – ezen célok megvalósításáért munkálkodnak egy jóval nyitottabb, a valós célhoz közelebb álló, rugalmas nevelői magatartást közvetítő intézményben.

NÉMETH SÁNDORNÉ
magyar szakvezető és munkaközösségvezető tanár
Paragvári Utcai Általános Iskola
Szombathely

Október 6-i megemlékezés

Időtartam: 20-25 perc

I. rész

Zene – Liszt Ferenc: Les Préludes

(2-3 perc után kezdjük a műsort, de aláfestésként tovább szól a zene.)

Narrátor 1.

A múltat tiszteld a jelenben s tartsd a jövőnek!

Versmondó 1.

Szép vagy o hon, bérc, völgy változnak gazdag öledben,

Téridet országos négy folyam szegi;

Ám természettől mind ez lelketlen ajándék:

Naggyá csak fiaid szent akaratra tehet.

(A zene elhalkul.)

Narrátor 2.

1800 és 1848 közt megbolydult az egész világ, harapódzó tüzként terjedtek a függetlenségi mozgalmak. Egy részük sikerrel járt, más részük kudarccal. Magyarországon ekkor már tizenhárom éve kormányzott országgyűlés nélkül a császár; elszegényítette az országot, erőszakkal fogdosztatta össze az újoncokat.

A zúgolódás Bécsig hallatszott. Európa is már morajlik a kitörő forradalmak előszelétől, a hazai reformmozgalom is erőre kap.

Versmondó 2.

Az álom

A természetnek legszebb adománya.

Megnyílik ekkor vágyaink tartománya,

Mit nem lelünk meg ébren a világon.

Álmaiban a szegény

Nem fázik és nem éhezik,

Bíbor ruhába öltözik,

S jár szép szobák lágy szőnyegén.

Álmában a király

Nem büntet, nem kegyelmez, nem bírál...

Nyugalmat élvez.

Álmában az ifjú elmegy kedveséhez,

Kiért epeszti tiltott szerelem,

S ott olvad égő kebelén. –

Álmamban én

Rabnemzetemnek bilincset tördelem!